

Creació de Pàgines Web

FEM XARXA
**Rubí a
Internet!**

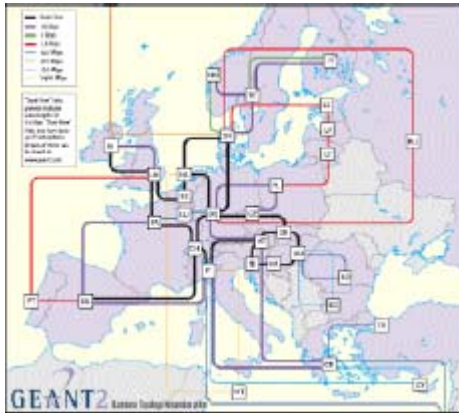
1. OBJECTIUS DEL CURS I CONSIDERACIONS PRÈVIES.....	2
2. INTRODUCCIÓ A INTERNET.....	2
3. INTRODUCCIÓ A PÀGINES WEB.....	3
4. EL PROGRAMA NVU.....	4
5. CREACIÓ D'UN LLOC WEB AMB NVU.....	12
6. LES TAULES.....	22
7. ELS FORMULARIS.....	25

1. OBJECTIUS DEL CURS I CONSIDERACIONS PRÈVIES

Amb aquest curs es pretén que en acabar-lo els assistents siguin capaços d'elaborar una web personal amb un grau de complexitat mitjà. Per aquest motiu, en el curs es tracten aspectes de disseny de la pàgina, estructura de la informació i la utilització d'un editor visual per a la realització de pàgines web.

2. INTRODUCCIÓ A INTERNET

Hem d'entendre **Internet** com un mètode d'interconnexió d'ordinadors (i altres aparells electrònics, com PDA, mòbils...) basat en un conjunt de protocols anomenats **TCP/IP** (protocol de control de transmissió / protocol d'Internet). Aquests protocols garanteixen que les nombroses xarxes físiques d'ordinadors funcionin com una única xarxa. Per això també es coneix Internet com la "xarxa de xarxes".

Mapa topològic de la xarxa europea GEANT2

Damunt aquesta xarxa física mundial —conjunt de totes les xarxes d'ordinadors del món— que és Internet, s'ofereixen una sèrie de serveis (entre parèntesi s'indica el nom del protocol), com poden ésser:

- ❖ accés remot a altres ordinadors (telnet, ssh)
- ❖ transferència d'arxius (FTP)
- ❖ correu electrònic (SMTP)
- ❖ butlletins electrònics (*newsgroups*)
- ❖ missatgeria instantània (IRC)
- ❖ transmissió d'arxius (P2P)
- ❖ World Wide Web (HTTP)
- ❖ ...i altres serveis.

De tots aquests serveis, el més conegut és el **World Wide Web** o **WWW**, però que no s'ha de confondre amb Internet.

Es pot definir El **web** o **WWW** (acrònim anglès de *World Wide Web*, Gran teranyina mundial) com una xarxa de pàgines escrites en **hipertext**, amb el llenguatge de marcatge **HTML**, i connectades entre sí, de manera que formin un sol cos de coneixement fàcilment navegable. Per accedir-hi, l'única eina indispensable és un navegador web, com per exemple: Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera, Apple Safari, Konkeror, Netscape...

El web es basa en tres estàndards per funcionar:

- ❖ L'**URL** (*Uniform Resource Location*, Localitzador Uniforme de Recursos), que s'encarrega de donar una adreça única per tal de localitzar cada pàgina. És una cadena de caràcters que informa al navegador del servidor —ordinador que emmagatzema la informació— a on està la pàgina i del protocol que ha d'utilitzar per obtenir-la.

- ❖ L'**HTTP** (*Hyper Text Transfer Protocol*, Protocol de Transferència d'Hiper Text) és el protocol que especifica la manera com s'enviarà i es rebrà la informació entre el navegador i el servidor.
- ❖ L'**HTML** (*Hyper Text Markup Language*, llenguatge de marcat d'hipertext) és un mètode per especificar com s'ha de veure aquesta informació al navegador. L'hipertext és un sistema d'organització de la informació basat en la possibilitat de moure's per dins d'un text i cap a textos diferents per mitjà de paraules clau.

Exemple: aquesta és l'URL de la pàgina web anomenada "inscripcion.htm" que està al WEIB

En català, quan es parla del web en masculí es fa referència al sistema, però quan es parla de la web en femení es fa referència a només una de les pàgines del sistema.

3. INTRODUCCIÓ A PÀGINES WEB

Una **pàgina web** és un document de la *World Wide Web*, normalment escrit en el llenguatge o codi denominat HTML (també existeix el format XHTML) i amb extensions de fitxer **.htm** o **.html**. El seu contingut és coneix com hipertext, que significa que la informació de la pàgina conté enllaços — també denominats hipervincles— per facilitar la navegació d'una pàgina o secció a una altra. Les pàgines web sovint fan servir fitxers d'imatge per mostrar il·lustracions, i aquestes també poden ser hipervincles. Un usuari pot veure una pàgina web amb un navegador web.

A la WWW veig pàgines web que no acaben amb les extensions .htm o .html. Què són?

Les pàgines web que consisteixen en text estàtic normalment utilitzen l'extensió de l'arxiu **.htm** o **.html**. Ara bé, hi ha altres pàgines denominades "dinàmiques", que a partir d'una sèrie d'instruccions, construeixen al moment la pàgina web amb la informació sol·licitada. Les pàgines dinàmiques utilitzen extensions que generalment reflecteixen el llenguatge o tecnologia que s'ha utilitzat per a crear el codi, com **.php** (PHP), **.jsp** (JavaServer), etc.

Una pàgina web pot contenir qualsevol dels següents elements:

- Text.
- Fitxers d'imatge (PNG, GIF i JPG).
- Fitxers de so (mid o wav).
- Contingut multimèdia que requereixi l'ús d'endollats (*plug-ins*) com Flash o VML.
- *applets* (programes que s'executen dins de la pàgina) que sovint proveeixen gràfics en moviments, interacció i so.

També poden contenir elements que no es veuen al navegador:

- Guions (*scripts*) normalment *JavaScript*, que afegeixen funcionalitats a la pàgina.
- Etiquetes *meta*, que són contingut ocult amb informació sobre la pàgina, instruccions per a robots de cerca, etc.
- Fulls d'estil en cascada (CSS, *Cascading Style Sheets*) que determina el format de la pàgina. Amb els CSS se separa l'estructura d'un document de la seva presentació.

Les pàgines web poden ser més grans que la finestra del navegador web. Sovint són més llargues verticalment i requereixen l'ús de barres de desplaçament. Algunes pàgines tenen contingut a la dreta que no seria visible en finestres petites sense desplaçament horitzontal. Les pàgines dissenyades per ser desplaçades horitzontalment són menys comunes, entre altres raons per la dificultat d'imprimir-les correctament o el fet que els visitants les troben inconvenients.

Una pàgina web pot ser també un conjunt de marcs (en anglès: *frameset*, codi html: `<frameset>`). Cada un d'aquests marcs conté una pàgina web individual. La seva utilitat és mantenir part del contingut (normalment un menú de navegació) sempre visible mentre altres continguts poden ser desplaçats. Aquest efecte també és pot aconseguir fent servir CSS i en cas de ser necessari es recomana fer servir aquest segon mètode.

Un **lloc web** és una col·lecció de pàgines web emmagatzemades en un directori o entre directoris relacionats d'un servidor web. Cada lloc web inclou una pàgina índex. Aquest és un fitxer amb un nom especial, normalment *index.html* o *default.html*, que és definit a la configuració del servidor web. Quan un visitant requereix una adreça web URL que no inclou una pàgina (per exemple: *www.exemple.cat*) el servidor web retornarà la pàgina índex a aquest usuari. Si no existeix aquesta pàgina índex, el visitant veurà una llista amb el contingut del directori, o una pàgina d'error (depenent de la configuració del servidor).

Una consideració en dissenyar i provar pàgines web és que aquestes haurien de complir les recomanacions per la correcció d'HTML, CSS i altres estàndards definits pel *World Wide Web Consortium* (W3C). Aquests existeixen per mantenir la web lliure i disponible per a tothom. Si un dissenyador web segueix aquests estàndards el seu lloc web serà adequat per molts navegadors diferents, amb resolucions de pantalla diferents i accessible per gent amb deficiències visuals. El "target" d'audiència, la manca de pressupost o el desconeixement dels problemes d'**accessibilitat** sovint són la causa que un lloc web no sigui tant accessible com podria ser. Fer servir capacitats que només funcionen en un navegador sense posar a l'abast cap contingut alternatiu és considerat una mala pràctica, i per això el W3C treballa amb els dissenyadors de navegadors i servidors web per desenvolupar estàndards i per encoratjar el seu compliment.

4. EL PROGRAMA NVU

L'**Nvu** (pronunciat, en anglès, com a *N-view*, per a *new view*) és un complet programa de codi obert per editar pàgines web que combina la gestió de tots els fitxers del lloc web i la facilitat d'ús de l'editor gràfic o mode WYSIWYG (de l'anglès *What You See Is What You Get* i que vol dir que el que es veu a l'editor és el que s'obté a la xarxa) per a l'edició. Està basat en el Mozilla Composer, però és d'execució independent.

L'**Nvu** està dissenyat per ser extremadament senzill d'utilitzar, convertint-se en l'eina ideal per aquells usuaris d'ordinadors sense massa coneixements tècnics que volen crear una web atractiva i d'aspecte professional sense necessitat de conèixer els marcadors HTML o els detalls de la programació web. El codi que l'**Nvu** genera és molt fiable (la definició del codi generat és *W3C//DTD HTML 4.01 Transitional*) i capaç de funcionar amb els navegadors més coneguts i utilitzats com ara **Mozilla Firefox** o **Internet Explorer**.

A més l'**Nvu** integra l'administrador d'arxius via FTP i una plataforma integrada de CSS (*Cascading Style Sheets*) o fulls d'estil. Com els més importants editors HTML comercials, l'**Nvu** permet alternar entre el mode WYSIWYG i el codi HTML amb un simple clic en les pestanyes adients, a més d'incorporar un tercer mode d'edició basat en les etiquetes HTML. També possibilita el fer feina amb diverses pàgines a la vegada. Moltes més característiques completen aquest editor com ara la gestió de treball mitjançant projectes i tots els elements típics de les pàgines web com són els formularis, les taules, les plantilles de disseny, els fulls d'estil abans esmentats, etc.

D'altra banda, i això pot ser el millor, aquesta aplicació té una llicència GPL (*General Public License*) que permet fer totes les còpies que necessitem per a la feina a l'aula així com per proporcionar a tots aquells alumnes que no disposin d'Internet a ca seva per tal que puguin continuar per ells mateixos la feina encetada a una sessió de l'institut o l'escola.

Finalment, s'ha de dir que l'**Nvu** és un programa amb la seva interfície (barra de menús) traduïda al català, i que a més és multiplataforma: es pot instal·lar sota els sistemes operatius Windows, GNU/Linux i Mac OS X.

Procés d'instal·lació

És molt recomanable que la instal·lació del programa **Nvu** es faci descarregant l'arxiu d'instal·lació des d'Internet, ja que al ser un programa de codi lliure i obert està en constant evolució, com pot passar amb el paquet ofimàtic **OpenOffice** o el programa d'edició d'imatges digitals **Gimp**.

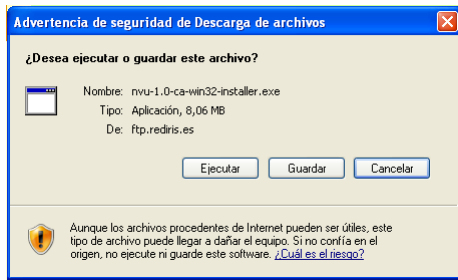
Activitat 1 Instal·lació de l'**Nvu**

Des de la pàgina web del projecte **Nvu** <http://www.Nvu.com/> enllaçarem amb la traducció catalana que s'allotja a Softcatalà. També podem anar directament a qualsevol del dos enllaços següents de Softcatalà:

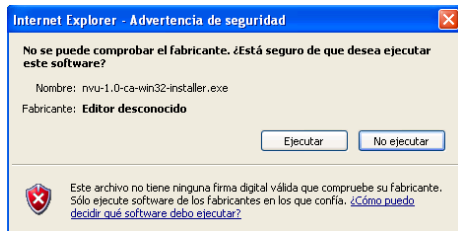
⇒ <http://www.softcatala.org/prog174.htm> (per a plataforma Windows només)

⇒ <http://www.softcatala.org/wiki/Nvu> (per a les tres plataformes)

Tal com s'ha dit abans, la descàrrega i instal·lació es pot realitzar per als diferents sistemes operatius Linux, Mac o Windows i és molt simple i intuïtiva. A continuació s'explica una instal·lació típica a la plataforma Windows.

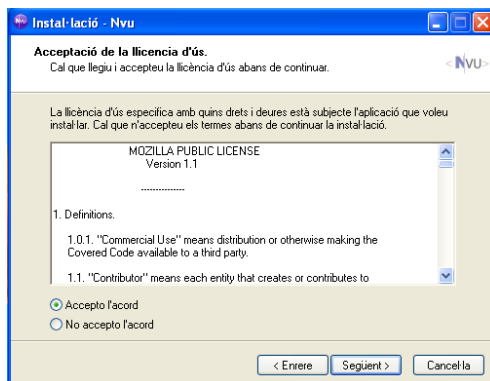

Una finestra ens demanarà a on volem desar l'arxiu (pot desar-se directament a l'escriptori). Una vegada hagi acabat la descàrrega, tindrem un arxiu com aquest de la dreta.

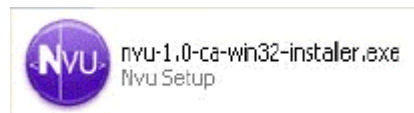

La pantalla següent ja és l'assistent d'instal·lació de l'aplicació **Nvu** i se'ns avisa que s'instal·larà la versió corresponent de l'aplicació (en el cas de la il·lustració és la 1.0). En fer clic a **Següent** s'obrirà la finestra d'acceptació de la llicència d'ús. Acceptem i fem clic a **Següent**.

A partir d'aquí la seqüència d'imatges ens mostra el procés d'instal·lació, a on només cal acceptar totes les pantalles amb el botó **Següent**.

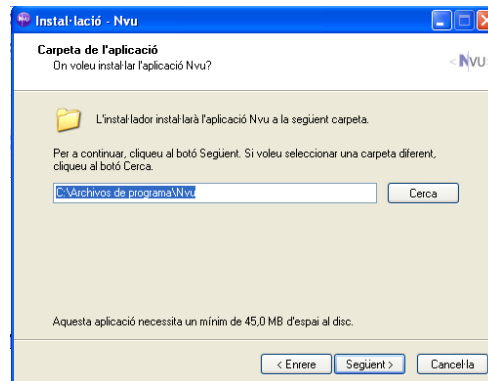
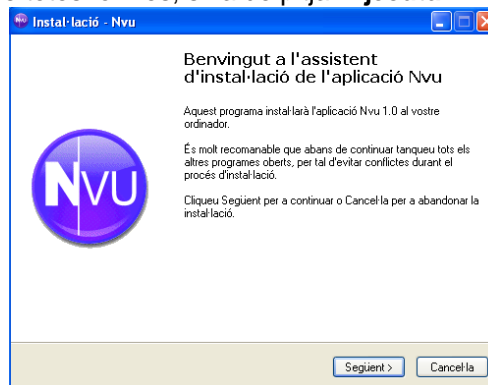
En fer clic a l'enllaç corresponent, s'obrirà la finestra que demana autorització per a davallar l'arxiu d'instal·lació i que es correspondrà aproximadament a la imatge de l'esquerra. En aquest moment es pot optar bé per baixar l'arxiu, desar-ho al nostre ordinador i després executar-ho o fer la instal·lació directament. Per això haurem de seleccionar i pitjar o bé el botó **Guardar** o bé el botó **Ejecutar**. En aquest cas ho desarem en el nostre ordinador.

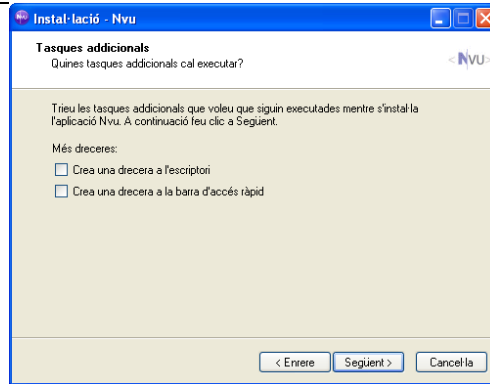
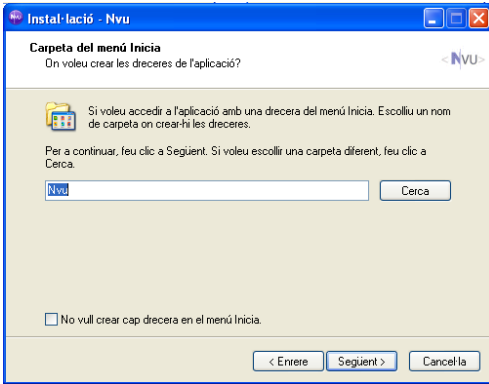

En fer doble clic sobre l'arxiu, posarem en marxa l'instal·lador.

La primera pantalla és una advertència del sistema operatiu Windows, ja que no pot comprovar el fabricant del programa.

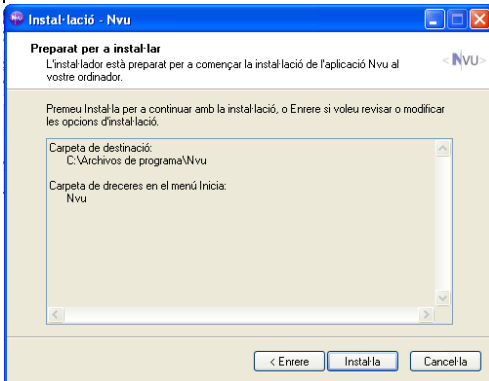
De totes formes, s'ha de pitjar **Ejecutar**.

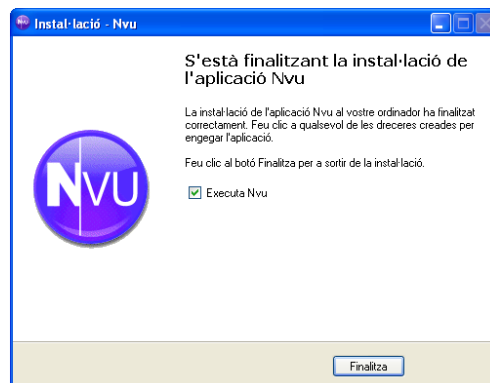
Triades les opcions desitjades començarà el procés d'instal·lació que prepara el programa per poder ser utilitzat al nostre ordinador.

Per això farem clic a l'opció **Instal·la**.

Quan acaba el procés satisfactòriament, l'instal·lador ens avisa donant l'opció d'executar directament el programa.

Per sortir de l'instal·lador farem clic a l'opció **Finalitza**.

Components del programa

Activitat 2

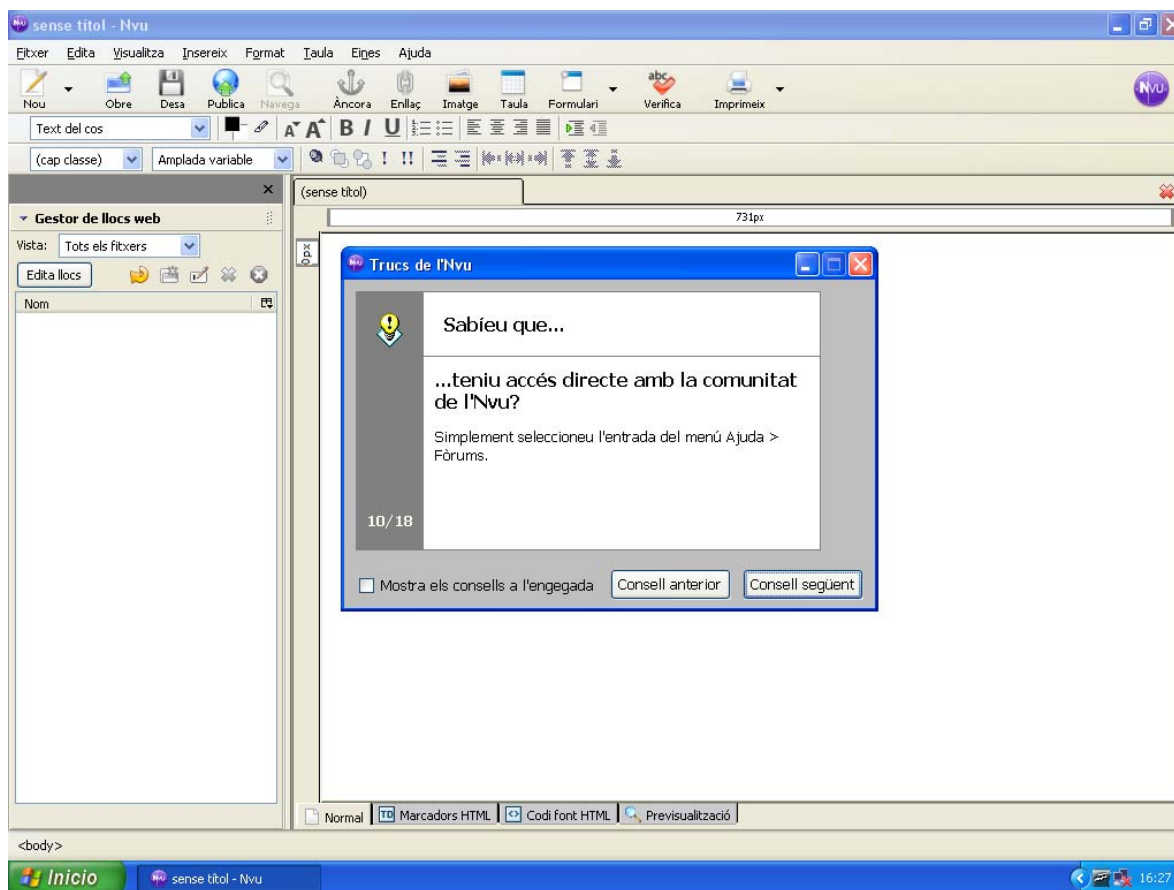
Posta en funcionament del programa

- Aneu a **Inici > Programes > Nvu > Nvu**, o bé cliqueu la icona d'accés directe en l'escriptori (cas que haguem triat aquesta opció en fer la instal·lació):

Entrareu al programa.

- Si voleu, podeu desactivar la finestra **Trucs de Nvu**, desmarcant la casella "Mostra els consells a l'engegada".

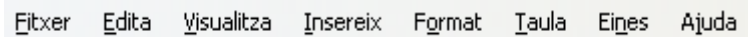

Recordeu que l'**Nvu** és un programa dissenyat per facilitar al màxim el treball visual. Per tant, en obrir el programa, ens trobarem, de dalt a baix, amb els elements següents:

Barra de títol. De color blau, apareix a l'esquerra el logotip de l'**Nvu** i el títol de la pàgina web que estam editant, i el nom de l'arxiu, en cas de què ja hagi estat desat prèviament. Si és un document nou, apareixerà com "sense títol". A la dreta hi ha els botons de control de les finestres: minimitzar, restaurar i tancar.

Barra de menús. Com qualsevol altre programa, amb els menús Fitxer, Edita, Visualitza, Insereix, Format, Taula, Eines i Ajuda podem accedir a totes les opcions del programa. Només cal fer un clic a sobre per a desplegar les finestres de submenús. Obtindrem el mateix resultat si pitgem la tecla <Alt> i la tecla corresponent a la lletra subratllada (per exemple, <Alt> + T obri el menú Taula). Aquesta barra no es pot suprimir ni amagar.

Barra d'eines de composició. Són una sèrie d'icones que ens permeten realitzar les operacions més habituals del programa, com ara crear una nova pàgina, obrir un fitxer, desar-ho, o bé inserir elements típics d'una pàgina web: una imatge, un enllaç, una taula, etc. Ho podem considerar com una manera d'accedir a aquestes funcions més ràpidament.

Barra d'eines de format. A la línia superior hi trobem les icones i botons que ens permeten accedir a les opcions més bàsiques per a donar format a un text, i que són similars a les de qualsevol processador de text. A la línia inferior hi ha botons de format més específics del llenguatge HTML com els relacionats amb els estils i les capes.

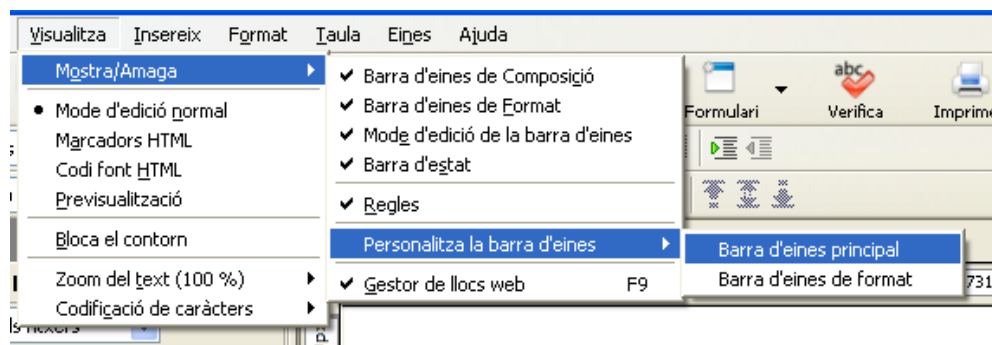

Aquestes dues barres d'eines (**composició i format**) comparteixen unes característiques:

- si passem el cursor per sobre una icona, s'obri una petita finestra amb informació referent a la funció de la icona, tal com es veu a la imatge següent:

- les barres d'eines es poden personalitzar afegint-hi o llevant-li elements mitjançant el menú **Visualitza > Mostra/Amaga > Personalitza la barra d'eines > Barra d'eines principal o Barra d'eines de format**, tal com es mostra a la imatge següent:

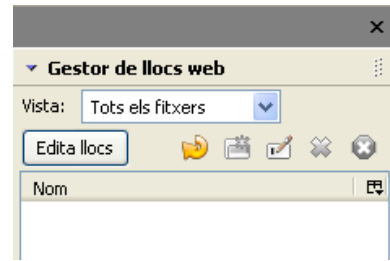
(I si trobeu que aquest menú és massa llarg, proveu a fer clic sobre qualsevol icona d'aquestes dues barres d'eines amb el botó dret del ratolí.)

Finestra **Gestor de llocs web**.

Aquesta finestra està situada a l'esquerra i serveix per a l'administració dels llocs. Com que l'**Nvu** està pensat per poder fer feina en línia, és a dir connectats amb el nostre servidor d'Internet, encara que això no implica que les seves prestacions siguin menors quan fem feina en local, per defecte apareix aquesta finestra que ens permet gestionar tots els nostres llocs web.

En local, també ens servirà per poder tenir estructurat i a la vista el directori del web que estem creant.

Amb les icones podrem: refrescar el lloc, crear una nova carpeta, renombrar un arxiu o carpeta, esborrar i aturar la transmissió FTP.

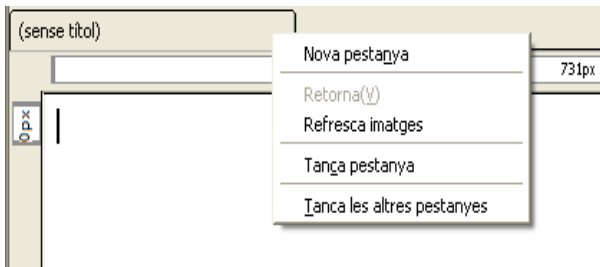
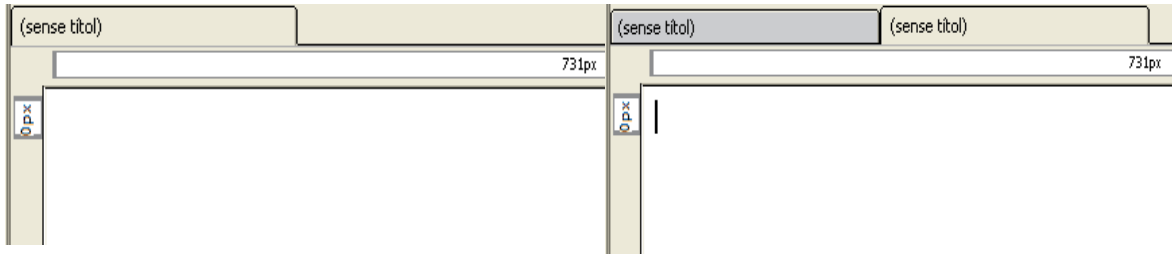

Tant en un cas com en l'altre, des d'aquí és on es pot fer la transferència dels fitxers mitjançant el protocol FTP, per la seva publicació definitiva a la xarxa.

Es pot tancar/obrir aquesta finestra amb el menú **Visualitza > Mostra/Amaga > Gestor de llocs web** o simplement pitjant la tecla **F9**.

Finestra de **l'àrea d'edició**. Aquesta és la finestra més important, perquè és allà on es va editant i dissenyant la nostra web. És possible tenir més d'una feina oberta al mateix temps i cadascuna d'elles estarà representada per una pestanya a la part superior. Les imatges ens mostren aquesta finestra, amb una única pàgina activa que seria l'anomenada "sense títol" (esquerra) i amb dues pàgines obertes (dreta). Quan tinguéssim més d'una pàgina activa, alternariem entre elles fent clic a la pestanya corresponent de cadascuna.

Dins aquesta finestra es poden mostrar / amagar les regles amb el menú **Visualitza > Mostra/Amaga > Regles**

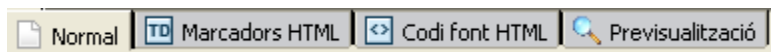

Fent un clic a sobre una pestanya amb el botó dret del ratolí s'obrirà un petit submenú amb una sèrie d'opcions.

Sempre es pot tancar una pàgina fent clic sobre la petita icona . El programa demanarà si volem desar els canvis.

A la part inferior de la finestra de **l'àrea d'edició** hi ha la **barra del mode d'edició**. Són quatre pestanyes amb les que podrem canviar la manera de treballar dins la finestra de l'àrea d'edició.

- **Normal** o mode WYSIWYG: recordeu que significa que el que es veu ja és l'aspecte final.
- **Marcadors HTML**: és una visualització esquemàtica dels marcadors o etiquetes utilitzades.
- **Codi font HTML**: accedim al codi font de la pàgina, amb el veritable llenguatge HTML.
- **Previsualització**: ens mostra la forma en què la nostra feina es visualitzarà mitjançant un navegador.

Per tancar el programa, com a moltes altres aplicacions, tenim diferents camins:

- (a) Podem fer clic damunt la creu que apareix a la part superior dreta de la barra de títol.
- (b) Podem desplegar el menú Fitxer i seleccionar l'opció Surt (menú **Fitxer > Surt**) (c) Pulsar la combinació de tecles **<Ctrl> + Q**
- (d) En cas que tinguem activa la finestra de l'àrea d'edició, pulsar la combinació de tecles **<Alt> + F4**.

Qüestions preliminars

Per un millor aprofitament del curs, recomanaríem que, si no en teniu, cerqueu un espai on allotjar les vostres pàgines web. Si al vostre domicili teniu contractada una línia ADSL o de cable el vostre proveïdor normalment ofereix espai web gratuït i sense publicitat. En cas contrari hi ha molts servidors que ofereixen la possibilitat de mantenir un espai web gratuït. El procediment per sol·licitar l'espai sol estar indicat a la pàgina principal i habitualment consisteix a registrar-vos com a usuaris per obtenir un nom d'usuari i una paraula de pas per tal de poder enviar els arxius al directori que us hauran assignat. Com a contrapartida solen col·locar informació publicitària a les vostres pàgines i/o la velocitat de navegació és una mica lenta. Per acabar, l'administrador del servidor us indicarà quina URL cal utilitzar per accedir a les vostres pàgines des d'Internet.

Unes altres qüestions a tenir en compte serien:

- Els noms de les pàgines web i de les carpetes han d'estar formats per una única paraula o seqüència de text i números.
- La seva extensió ha de ser **htm** o bé **html**.
- No hauria de tenir més de 8 caràcters.
- **Aquests caràcters no haurien de tenir accents, ni majúscules, ni la ç, ñ, ni espais en blanc.** Millor evitar qualsevol signe que no sigui un número o una lletra.
- Abans de començar la fase de realització, convé una fase de planificació de com serà la nostra web, distingint entre els diferents blocs de continguts i les relacions que s'establiran entre ells, creant un sistema de navegació amb l'objectiu de poder explorar les diferents pàgines que configuraran el nostre lloc web. Aquests enllaços són els hipervincles que són els camins que s'utilitzaran per accedir d'un a altre bloc d'informació.

A l'hora de pensar en la nostra pàgina web o la del nostre centre, hem de tenir en compte una sèrie de requisits:

- Hem de pensar bé quina informació, i amb quina profunditat, volem presentar aquesta informació.
- Hem de facilitar la navegació pel nostre lloc web. Les possibles visites davant d'una informació mal estructurada abandonaran ràpidament la recerca. La navegació, doncs, ha de ser molt intuïtiva, estructurant la navegació per àrees o blocs de continguts molt definits.
- Atenció al pes de les pàgines. Una pàgina amb gràfics o imatges molt "pesades" tarda molt en carregar-se, és per això que hem de tenir cura en compatibilitzar la bona presentació amb la lleugeresa de la pàgina.
- És convenient provar les nostres pàgines, sempre que això sigui possible, amb diferents equips configurats amb diferents sistemes operatius (diferents versions de Windows, Macintosh, Linux...), amb diferents navegadors (Explorer, Mozilla...) i amb diferents resolucions de pantalla del monitor (800, 1024 pixels,...). En molts casos, una pàgina que pot aparèixer molt bé en unes condicions, pot tenir uns resultats pèssims en unes altres.

5. CREACIÓ D'UN LLOC WEB AMB NVU

L'**Nvu** està pensat per treballar directament sobre el lloc web a Internet, encara que també pot treballar amb fitxers en local. En qualsevol cas, el primer de tot és organitzar els fitxers i l'estructura de carpetes que emprarem. Si tenim un servidor ja ho penjarem més endavant. Ara ens centrarem en fer la nostra web en local.

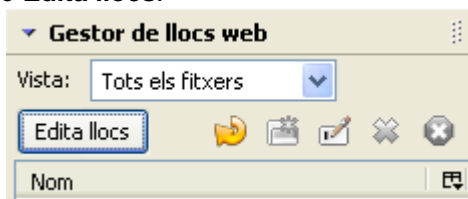
El primer que hem de fer és crear, per exemple a l'escriptori, la carpeta on anirem col·locant tota la nostra feina. Anomeneu-la com **web del curs**, **la meva web**, **mi web**, o així com vulgueu. Dins aquesta carpeta crearem dues subcarpetes més, una que podem anomenar **imatges** i una altra anomenada **pagines** (sense accent!).

Ara ja podem començar la feina.

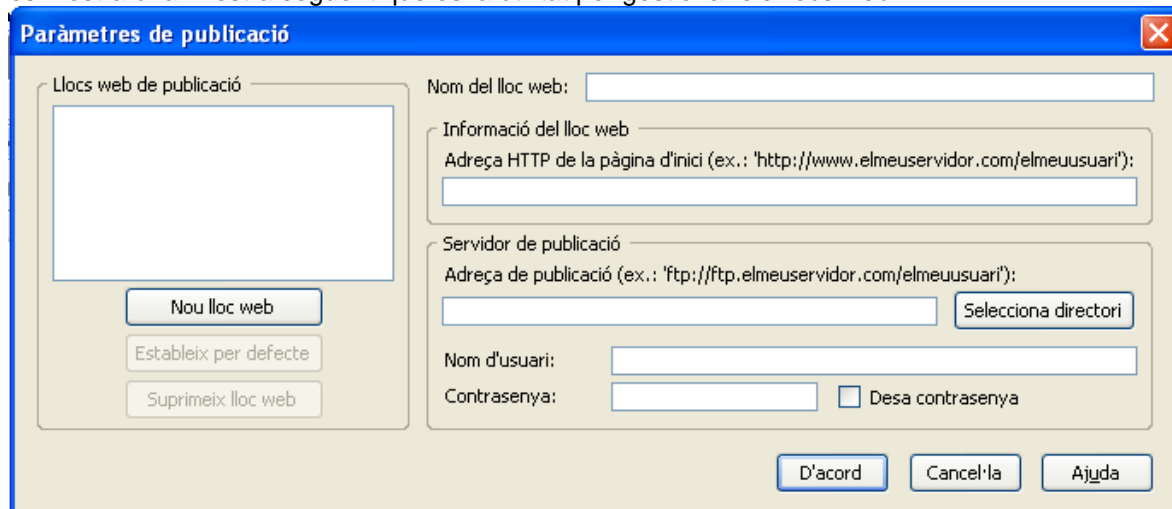
Activitat 3

Creació del lloc web dins de l'Nvu

- Per mantenir tots els fitxers ben ordenats, el primer que s'ha de fer amb l'**Nvu** és crear un lloc web. Per fer-ho, hi ha dues maneres: O bé s'ha de seleccionar l'opció de menú **Edita > Publica els paràmetres del lloc web...** o bé, des de la finestra de l'esquerra **Gestor de llocs web** de l'**Nvu** (si no apareix aquesta finestra, basta pitjar la tecla **F9**), s'ha de seleccionar el botó **Edita llocs**:

es mostrarà la finestra següent que és la utilitat per gestionar els llocs web:

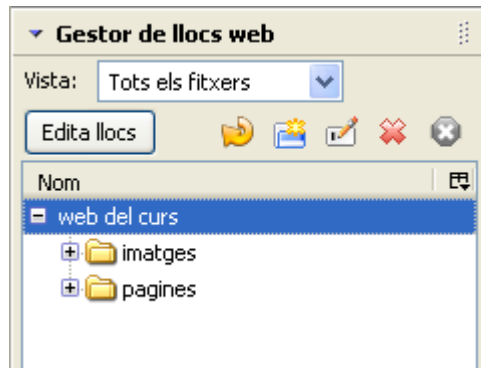

Malgrat que l'**Nvu** està pensat per poder fer feina en línia, és a dir connectats amb un servidor d'Internet, per ara només farem feina en local, és a dir, dins del nostre ordinador. I per tant, ara només cal:

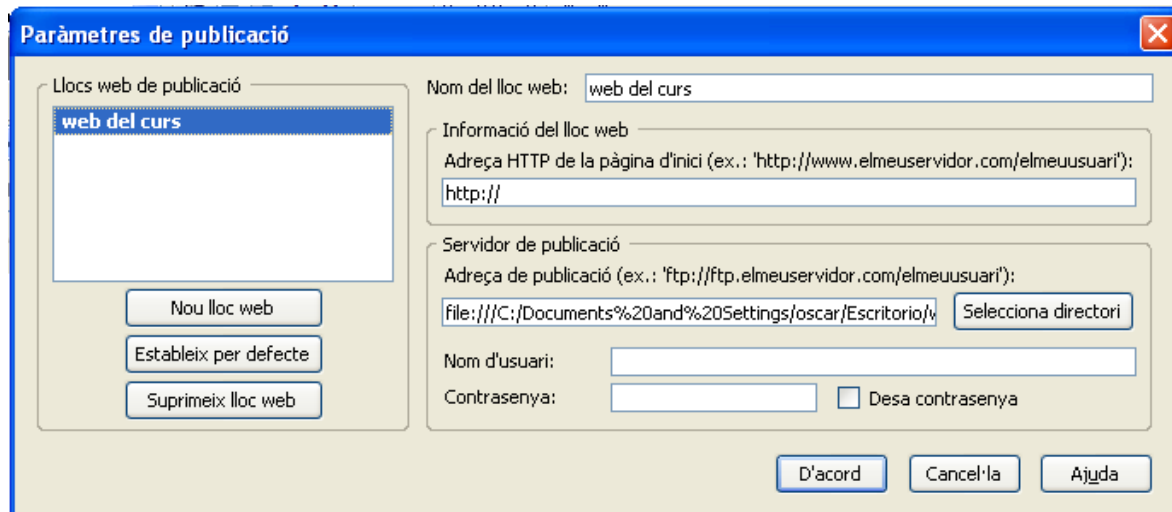
- Escriure en el camp **Nom del lloc web** un text per identificar el lloc que crearem dins el programa. És un text que es mostrarà en la llista de llocs i quan calgui podrem seleccionar-ho de manera ràpida. Per comoditat i coherència podem posar el mateix nom de la carpeta creada: **web del curs**
- Pitjar el botó **Selecciona directori**. S'obrirà una finestra anomenada **Buscar carpeta** que ens permetrà navegar pel nostre ordinador. Hem de cercar i marcar de color blau, fent un clic a

sobre, la carpeta **web del curs** que acabem de crear. Pitgem **Aceptar** i llavors **D'acord**, dins la finestra dels **Paràmetres de publicació**.

Així apareixerà en la finestra **Gestor de llocs web** el nostre lloc web anomenat **web del curs**. Fent un clic a sobre el petit símbol "+" de l'esquerra, o bé doble clic sobre el nom, es desplegaran les dues subcarpetes **imatges** i **pagines**.

- En tornar a pitjar el botó **Edita llocs**, i seleccionant el nostre lloc —l'únic de la llista— veurem les dades del nostre lloc. Des d'aquesta finestra podrem afegir més llocs web amb el botó **Nou lloc web**. Per eliminar un lloc, cal seleccionar-lo de la llista i pulsar el botó **Suprimeix lloc web**. Per establir un lloc per defecte, si és que tenim més d'un, s'ha de seleccionar de la llista i pulsar el botó **Estableix per defecte**. El nom del lloc es posarà en negreta indicant que és l'establert per defecte.

En resum, una vegada definit el lloc web, en la finestra **Gestor de llocs web** es mostraran tots els fitxers i subcarpetes existents. Fent doble clic sobre un fitxer, s'obrirà una pestanya nova dins la **finestra de l'àrea d'edició**. Si es fa doble clic sobre una carpeta, se'ns mostrarà el contingut.

Creació de la nostra web

Començarem per crear un document que serà la pàgina principal de la nostra web. El podem anomenar *index.html*.

Els elements d'una pàgina web són essencialment els següents:

- Text. S'introdueix com a qualsevol altre processador de textos i se'l pot donar una sèrie de característiques de format.
- Imatges. Poden ser estàtiques o animades.
- Fitxers multimèdia. Generalment seran sons o seqüències de vídeo digital.

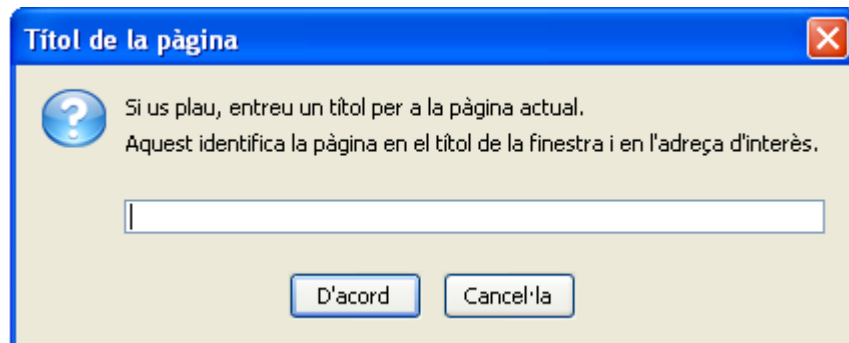
Activitat 4

Creació de la primera pàgina web: anomenar i desar

Una vegada creat el nostre lloc web, fixeu-vos com encara hi ha un full en blanc a la finestra de l'àrea d'edició, i amb el text "(sense títol)" a la pestanya superior.

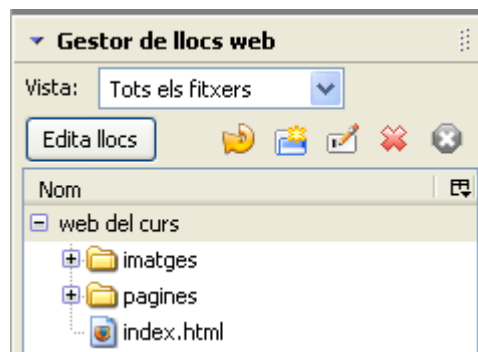
- Anem al menú **Fitxer > Anomena i desa...** S'obrirà aquesta finestra:

el botó **D'acord**, ens apareixerà una finestra que demana:

1. a on volem desar l'arxiu: hem de seleccionar la nostra carpeta arrel **web del curs**.
2. El nom de l'arxiu:

En desar l'arxiu, aquest ja apareix en la finestra **Gestor de llocs web** i amb el títol corresponent:

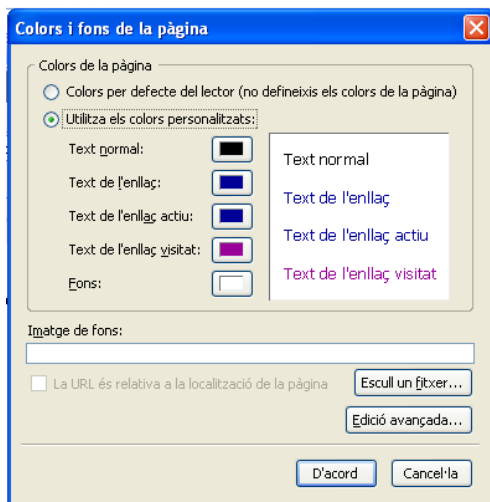
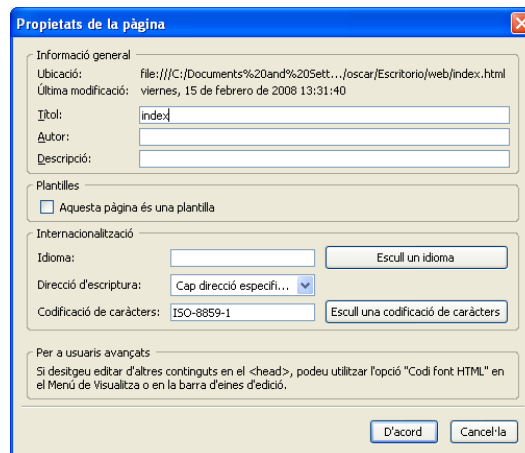

Activitat 5

Preferències de la pàgina web: els colors

- Per definir el títol de la pàgina i altres propietats com ara la metainformació obrirem el menú **Format > Títol de pàgina i propietats...**

S'obrirà una finestra on podem definir el títol (o canviar l'existent), l'autor, una descripció de la nostra pàgina i altres opcions com l'idioma, la direcció de l'escriptura, el conjunt de caràcters la informació per a usuaris avançats que puguin fer servir codi HTML que s'insereix dins el <head> de la pàgina. Aquest head és la part que utilitzen els motors dels cercadors per indexar les pàgines. És per això que la descripció que podem posar ha de ser un extracte acurat del contingut de la nostra pàgina mitjançant paraules clau (*keywords* en anglès).

- Per definir els colors que utilitzarem per al text i del fons de la pàgina anirem a **Format > Colors de la pàgina i del fons...**

S'obrirà la finestra que ens permetrà definir els colors per defecte del text de la pàgina i del fons i, fins i tot, una imatge.

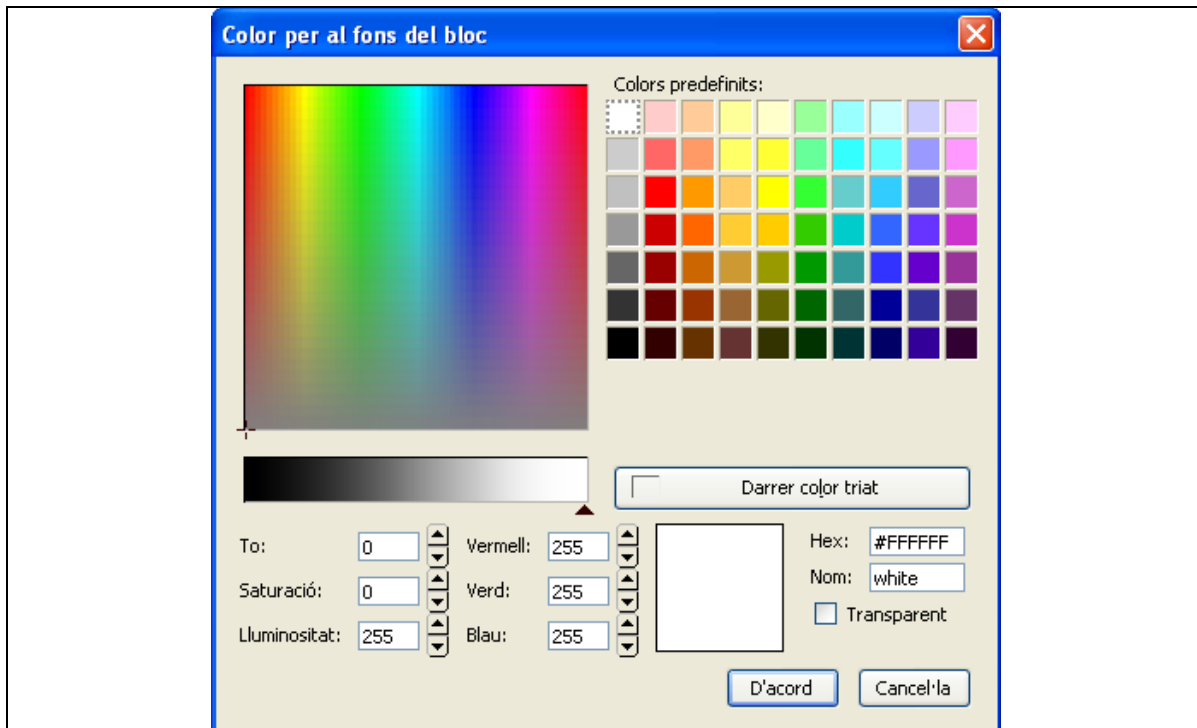
En el cas del text, tenim el text normal i el text de l'enllaç. Quan un text correspon a un enllaç o hipervincle, pot tenir un color diferent del text normal (per defecte el color d'un enllaç és blau), i quan s'hi fa un clic, també pot canviar de color).

Per definir qualsevol color (per exemple el fons de la pàgina) pitjarem sobre el requadre corresponent:

- Triarem el color simplement clicant sobre qualsevol de les tres paletes de color que hi ha (veure imatge inferior), o bé modificant els valors numèrics: el percentatge de color Vermell, Verd i Blau, que són els colors **RGB** (*—red, green, blue—* en anglès), o els valors de tonalitat, saturació i lluminositat.

L'important és que qualsevol color s'expressa mitjançant un codi hexadecimal de 6 dígit, i aquest és el que apareix dins el codi font HTML de la pàgina.

Per exemple, el codi del color vermell és #FF0000, i per al color rosa és #FFC0CB

Els textos

Els textos hauran d'ésser el pilar bàsic de la informació de la nostra i de qualsevol web. Haurèm de tenir en compte una sèrie de regles bàsiques a l'hora de redactar-los:

- En primer lloc, no hem d'abusar d'estils massa recarregats que tan sols aconseguirien desviar l'atenció del contingut.
- Hem de reservar el subratllat per al hipervincles. Si volem ressaltar els títols o alguna idea, és millor utilitzar la **negreta** o la *cursiva*.
- No tots els ordinadors tenen instal·lats els mateixos tipus de lletra (fonts). Per tant hem de defugir de la utilització de fonts especials. **Times**, **Arial** o **Courier** són les fonts més comunes. Utilitzant aquests tipus de lletra ens assegurem que l'aspecte de la nostra pàgina no canviï quan el navegador d'un altre ordinador l'obre. També és convenient tenir en compte que hi ha les fonts proporcionals i les no proporcionals. En les proporcionals cada caràcter empra un espai diferent. La lletra "w" utilitza molt més espai que, per exemple, la lletra "i". D'aquest tipus és la font **Times New Roman**, mentre que la font **Courier** és de tipus no proporcional i per tant, cada caràcter ocupa el mateix espai. Ho veurem millor comparant aquestes dues frases, escrita cada una d'elles amb una font diferent:

En Times New Roman, la frase queda així de llarga quan l'escrivim (Times New Roman 10)
 En Courier, la frase queda així de llarga quan l'escrivim (Courier 10)

- Introduir el text, com a altres processadors, es pot fer mitjançant el porta-retalls, és a dir, copiant des d'un altre programa i finalment aferrant en el document de la nostra web.

Activitat 6

Formatar un text

Partim del següent text:

Nom del Col·legi EL MEU COL·LEGI

Direcció:

Camí son Cladera s/n- 07001 -Palma de Mallorca Illes Balears

Anem a donar-li un format al text, de manera molt similar a qualsevol processador de text, utilitzant bàsicament la **barra d'eines de format**.

Però recordeu que les mateixes operacions es poden fer amb la **barra de menús**, o segons quines amb una combinació de tecles. Per exemple, per marcar un text amb negreta, podem:

- Pitjar el botó de la barra d'eines de format; o
- a la barra de menús, escollir **Format > Estil del text > Negreta**; o
- pitjar **<Ctrl> + B**.
 - També recordeu que qualsevol canvi realitzat a la pàgina web, si no us agrada el resultat, ho podeu desfer, simplement anant al menú **Edita > Desfés**, o amb **<Ctrl> + D**.

Comencem:

- Seleccioneu amb el ratolí el text *Nom del Col·legi: EL MEU COL·LEGI*, i a la llista desplegable de barra d'eines de format trieu l'opció **Encapçalament 1**.
- De la llista desplegable trieu la font del text, en aquest cas **Arial**.
- Feu un clic sobre el petit quadre negre per definir el color del text. S'obrirà la mateixa paleta de colors que ja hem vist abans. Trieu un color taronja (#FF9900) de la paleta de colors predefinits, i marqueu **D'acord**. (El quadre blanc és per definir el color del fons de la pàgina, però està invalidat ja que tenim una imatge com a fons.)
- Feu un clic a per a centrar el text.
- Proveu ara a donar format a les línies següents (direcció, telèfon, fax, e-mail), amb encapçalaments 2 i 3, font Arial i distints colors.
- Seleccioneu el text *"Benvinguts i benvingudes a la pàgina..."*. Trieu la font **Arial** i un color. Per a la mida del text, proveu a pitjar les icones   per disminuir/augmentar la mida.

Activitat 7

Paràgrafs i salts de línia

Sempre que tinguem escollida l'opció , en pitjar la tecla **INTRO**

farem un salt de línia, sense canviar de paràgraf. (Aquesta operació equival a introduir un codi
.)

Si l'opció escollida és , en pitjar la tecla **INTRO** farem un canvi de paràgraf. (Aquesta operació equival a introduir un codi <p>.)

- En el text "*Benvinguts i benvingudes a la pàgina...*" situeu el cursor darrera el primer punt. Comproveu que hi ha l'opció **Text del cos**. Pitgeu la tecla **INTRO**. El resultat serà:

Benvinguts i benvingudes a la pàgina web del nostre centre.
Esperam que trobeu tota la informació necessària per a poder realitzar els vostres estudis.

- Desfeu aquest canvi. Ara escolliu l'opció **Paràgraf**, torneu a situar el cursor darrera el primer punt i pitgeu la tecla **INTRO**. El resultat serà:

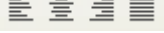
Benvinguts i benvingudes a la pàgina web del nostre centre.

Esperam que trobeu tota la informació necessària per a poder realitzar els vostres estudis.

Activitat 8

Altres formats

A la barra d'eines de format, tenim les icones que serveixen per posar **negreta**, *cursiva* o subratllat a un text respectivament.

També tenim les icones d'alineament del text, a l'esquerra, centrat, a la dreta i justificat. Per defecte, l'alineament a l'esquerra és el que està activat.

I finalment, les icones de sagnat de text: .

Totes aquestes icones estan a la barra d'eines de format ja que són les més utilitzades a l'hora de formatar un text. Ara bé, hi ha altres opcions, no tan comunes, que només es poden trobar en el menú **Format**.

- Feu un recorregut pels diferents submenús de **Format**. Aproveiteu per acabar de donar estil (fonts, mides, colors, alineament, llistes, etc.) a tot el text de la pàgina *index.html*. Deseu els canvis.

Les imatges

Les imatges a una pàgina web poden tenir dues utilitzacions:

- ❖ Utilitzar-les com a fons de pàgina. Ho hem vist en les activitats anteriors.
- ❖ Inserir-les com a il·lustració de manera semblant a un processador de textos.

És important tenir en compte que els estàndards de fitxers d'imatges que admeten els navegadors web són els **GIF**, **PNG** i **JPG**. Els altres formats no es mostrarien a la nostra pàgina. A més, és recomanable que el fitxer d'imatge que haurem d'emprar, pel que fa a la seva mida, el preparem abans amb un editor d'imatges tipus **GIMP** i així, amb l'**Nvu** tan sols ho haurem de carregar.

- ◆ Els **GIF** tenen menys qualitat en relació amb el seu pes, però permeten les transparències (veure l'Annex 2 del Mòdul 2) i les animacions. S'empren més pels dibuixos.
- ◆ Els **JPG** i **PNG** tenen una major qualitat en relació al seu pes, però no permeten ni transparències ni animacions. Són més adequades, en general, per les fotografies.

Recordeu que en les pàgines web, les imatges no queden inserides dins la pàgina (a l'estil d'un document de Word), sinó que només s'indica a on ha d'anar el navegador a trobar la imatge, i com l'ha de mostrar.

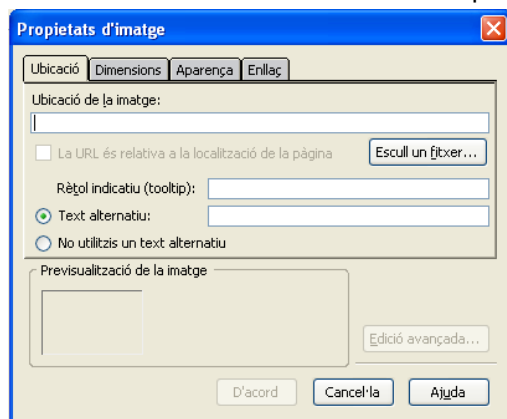
Activitat 9 Inserir una imatge

Per inserir una imatge a la nostra pàgina web, primer ens hem de situar amb el cursor al lloc de la pàgina on vulguem que hi aparegui. Per exemple, podem fer baixar una línia el títol de la pàgina *Nom del Col·legi: EL MEU COL·LEGI* i deixar el cursor a dalt de tot.

Aneu al menú **Insereix > Imatge** o bé directament a la icona corresponent de la barra

Així s'obrirà una finestra amb diferents pestanyes:

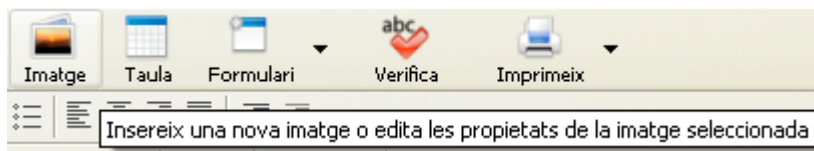
- ◆ **Ubicació:** Mostra la ruta per seleccionar la imatge.

Haurem de fer servir el botó **Escull un fitxer...** per poder navegar pel nostre ordinador i elegir la imatge que volem inserir. A la mateixa finestra tenim l'opció de mostrar un text alternatiu mentre es carrega la imatge i el rètol indicatiu (*tooltip*) que es mostrarà quan l'usuari passi amb el ratolí per damunt del document gràfic.

Aquestes opcions no són obligatòries, però sí són aconsellables, ja que així les pàgines tenen una millor **accessibilitat**.

En el cas del text alternatiu, seria el que es mostraria en aquells navegadors configurats per mostrar text solament o que tinguin deshabilitada l'opció de carregar imatges. A més, l'**Nvu**, en el cas que es tingui seleccionada l'opció "*Text alternatiu*" i no s'hagi omplert el camp, farà saltar una alerta. Si no volem utilitzar text alternatiu haurem de seleccionar l'opció "*No utilitzis un text alternatiu*".

Els rètols indicatius (*tooltip*) són eines d'ajuda visual patentada per Microsoft que funcionen en situar o fer clic damunt d'un element gràfic, mostrant una ajuda addicional a l'usuari. A continuació tenim un exemple de *tooltip* en el mateix programa **Nvu**. Observeu la finestreta d'informació amb fons de color groc que apareix en col·locar el cursor damunt de la icona d'Inserir Imatge:

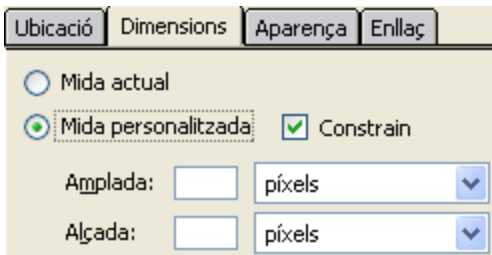

Quan tenim una imatge seleccionada se'ns mostra a la mateixa finestra una vista preliminar amb la mida de la imatge en píxels.

- És molt important que la casella "La URL és relativa a la localització de la pàgina" estigui seleccionada.

- ◆ La pestanya **Dimensions** ens proporciona informació sobre la mida actual.

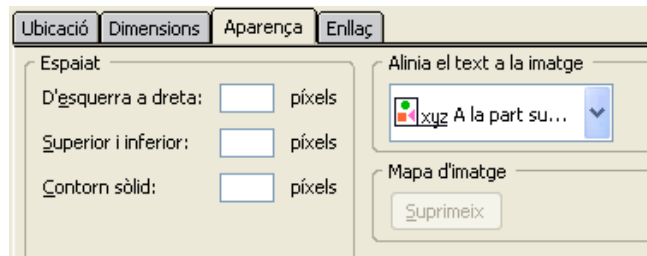
Si volem canviar les dimensions haurem de seleccionar la casella *Mida personalitzada* i llavors introduir els nous valors d'amplada i d'alçada, en píxels o en tant per cent (per exemple, un 50% de la finestra implica reduir a la meitat les dimensions de la imatge).

Si modifiquem els valors d'amplada i alçada en píxels, haurem de tenir marcada la casella *Constrain*. Llavors, bastarà modificar només un valor perquè l'altre s'ajusti de manera automàtica per tal de mantenir la proporció de la imatge.

- És del tot preferible que, en lloc d'utilitzar aquest sistema per reduir una imatge de dimensions molts grans (i amb una mida d'arxiu molt elevada), primer utilitzem un programa d'edició digital d'imatges (veure l'Annex 1 del Mòdul 2) per reduir-la, i llavors marcar la mida actual. La raó és que si bé la imatge sortiria reduïda per la pantalla del navegador, aquest primer hauria de descarregar-la d'Internet, endarrerint tot el procés.

- ◆ A la pestanya **Aparença** podem seleccionar l'espaiat en píxels d'esquerra a dreta, el superior i inferior i un contorn sòlid optatiu.

A la part dreta podem alinear el text a la imatge fent ús d'alguna de les opcions que el menú desplegable ens mostra. L'**Nvu** convertirà la nostra opció en el paràmetre `ALIGN` del codi HTML.

Hem d'aclarir que a la base del text és la línia allà on descansen totes les lletres de l'alfabet a excepció d'algunes com la p, la g o la j.

- ◆ A la pestanya **Enllaç** podem col·locar un hipervincle que, al fer clic damunt la imatge, ens dugui a una adreça de correu electrònic, altra pàgina web o un arxiu. Es veurà amb més detall a la secció d'enllaços.

Enllaços

Els enllaços, també anomenats hiperenllaços, vincles o *links* (anglès) que hi ha a les pàgines web ens permeten "navegar" dins de l'estructura d'aquestes, simplement amb un clic del ratolí. Hi ha diferents tipus d'enllaços:

- ❖ Enllaços que ens permeten passar d'un lloc a l'altre de la mateixa pàgina. Són les anomenades **àncores**.
- ❖ Enllaços que ens permeten anar d'una pàgina a una altra pàgina web o arxiu
 - dins del mateix ordinador. Són els enllaços **relatius**.
 - o d'un ordinador a un altre a través d'Internet. Són els enllaços **absoluts**.
- ❖ Enllaços que ens permeten enviar un missatge de **correu electrònic**.

Qualsevol element d'una pàgina web (text, imatge, etc.) pot contenir un enllaç d'aquest tipus, anomenat genèricament hiperenllaç. Abans, els hiperenllaços es reconeixien per què el text de l'enllaç apareixia de color blau i subratllat. En el cas d'una imatge, hi havia un marc de color blau, tal com s'aprecia a la imatge següent:

El campus de la [Universitat de les Illes Balears](#) està a la carretera de Valldemossa, Km 7.5

Si bé ara, amb la utilització d'estils, aquestes regles no són vàlides, i l'única manera per reconèixer un enllaç és situar el cursor a sobre, i veure com aquest es transforma en una mà que assenyalat:

El campus de la [Universitat de les Illes Balears](#) està a la carretera de Valldemossa, Km 7.5

Per fer un enllaç, fem clic a **Enllaç** i ens sortirà la següent finestra:

Propietats de l'enllaç

Text d'enllaç
Entreu el text per a mostrar en l'enllaç:

Ubicació de l'enllaç
Entreu la localització d'una pàgina web, un fitxer local, una adreça de correu o seleccioneu una àncora o la capçalera des de la llista emergent:

L'anterior és una adreça de correu

La URL és relativa a la localització de la pàgina

Més propietats

Edició avançada...

D'acord Cancel·la Ajuda

- Text d'enllaç, aquí posarem el text que es veurà en la nostra pàgina web.
- Ubicació de l'enllaç, és la direcció de la web on anem.
- Escull un fitxer, és per vincular el text amb un fitxer.

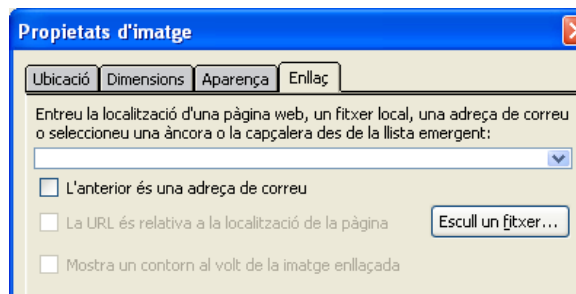
Imatges amb enllaços

Tot el que s'ha explicat fins ara per crear diferent tipus d'enllaços en texts d'una pàgina web, també serveix per crear enllaços en imatges. És a dir, una imatge pot contenir un enllaç cap a una altra pàgina, cap a un document, una adreça de correu...

Una vegada tenim introduïda una imatge dins la nostra pàgina web, la seleccionem fent un clic a

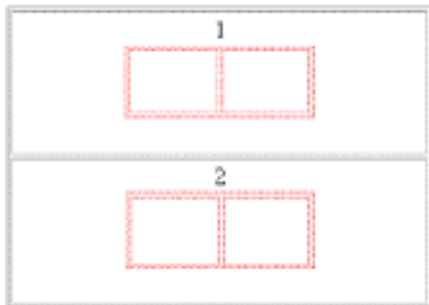
sobre, i a continuació obrim la finestra **Propietats d'imatge**, bé amb la icona **Imatge**, o bé amb el menú conceptual del botó dret del ratolí, opció **Propietats d'imatge...**

A la finestra oberta, triem la pestanya **Enllaç**. El que apareix a sota són exactament les mateixes opcions que ja hem vist a la finestra **Propietats d'enllaç**.

6. LES TAULES

A les pàgines web les taules són elements molt utilitzats. S'utilitzen per presentar dades i, principalment, per maquetar els textos de manera que apareguin dins la pàgina a la ubicació que determinem. Les taules s'organitzen en files i columnes, formant cel·les.

Dins cadascuna de les cel·les podrem introduir textos, imatges i, fins i tot, altres taules que se solen denominar anidades o imbricades.

A la imatge de l'esquerra tenim un exemple de taules anidades: una taula principal, amb contorn visible de color gris, de dues files i una columna. Dins cada cel·la (1 i 2) hi ha una taula de color vermell, d'una fila i dues columnes.

- Les taules de color vermell són sense contorn, i quan es visualitza la pàgina web, les vores són invisibles. Aquestes són les utilitzades per maquetar pàgines web.

Per inserir una taula a la nostra pàgina, anirem a la icona **Taula** de la barra de composició o bé mitjançant la barra de menús, bé mitjançant el menú **Taula > Insereix... > Taula**, bé mitjançant aquest altre **Insereix > Taula...** Qualsevol d'aquestes opcions farà aparèixer una finestra anomenada **Insereix taula** amb tres pestanyes:

- ◆ La pestanya per defecte és l'anomenada **Ràpidament** i que ens permet, de manera ràpida i amb ajuda del ratolí seleccionar el nombre de cel·les que ha de tenir la nostra taula. En el cas de la imatge (1) s'ha seleccionat dues files i dues columnes, és a dir, quatre cel·les.
- ◆ Si optem per la pestanya **Amb precisió**, l'aspecte de la finestra serà el de la imatge (2). A aquesta opció podem introduir el nombre de files i columnes manualment, definir l'amplada total de la taula (en total de píxels o en percentatge de la finestra del navegador) i definir el contorn amb la seva amplada en píxels. Els valors predeterminats són 2 files, 2 columnes, 100 píxels i 1 píxel de contorn. Si volguéssim que la nostra taula no tingués contorn, aquest atribut el podríem posar a 0. En aquest cas, l'**Nvu** ens mostrarà els contorns mitjançant línies vermelles que després no són visibles al navegador, tal i com hem vist abans.
- ◆ Finalment, la pestanya **Cel·la**, a la imatge (3), ens pot ser útil per definir els atributs de les cel·les. Podrem ajustar l'alineació horitzontal del text (esquerra, centre i dreta), l'alineació vertical (superior, mig i inferior), si s'ha d'ajustar o no el text a la cel·la (si optem per ajustar serà el text el que s'adapti a la cel·la i si optem per no ajustar, serà la cel·la la que s'adapti al text en cas que sigui més extens que ella), l'espai entre cel·les que per defecte ve predeterminat en 2 píxels, i la darrera opció que és l'espai interior o marges entre el contorn i el text de cada cel·la.

En totes les finestres apareix l'opció **Edició avançada...** que ens permetria aplicar atributs addicionals a la taula, mitjançant la introducció o modificació del codi HTML, com en el cas de les imatges.

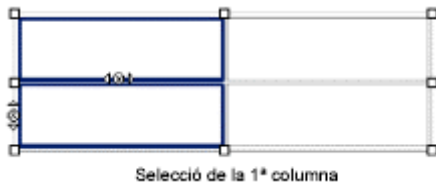
Control de la taula

Una vegada introduïda una taula dins de la nostra pàgina web, apareixen a les vores de la primera cel·la uns petits símbols, tal com i .

Aquests símbols es desplacen si fem un clic a dins de les cel·les restants (fer un clic dins una cel·la implica que s'ha seleccionat dita cel·la), i serveixen per a:

- inserir una columna a l'esquerra || esborrar columna || inserir una columna a la dreta.
- inserir una fila superior || esborrar fila || inserir fila inferior.

Si bé aquestes operacions es poden dur a terme des del menú **Taula > Insereix > (opcions)** o **Taula > Suprimeix > (opcions)**.

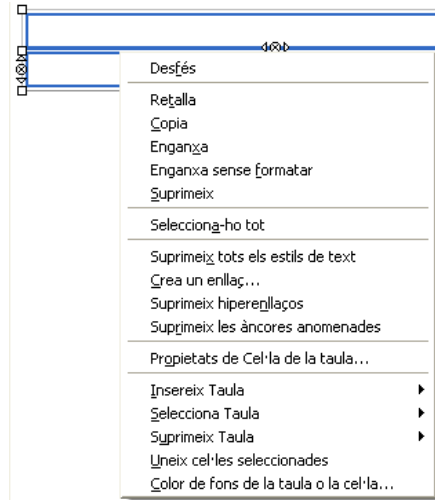
A més, amb el menú **Taula > Selecciona > (opcions)** podem seleccionar una fila, una columna, una cel·la o tota la taula. La selecció també la podem fer clicant i arrossegant per sobre la taula. La selecció es veu de color blau, tal com mostra la imatge de l'esquerra.

Una vegada feta una selecció dins de la taula — ja sigui una cel·la tota sola, una fila, una columna o la taula sencera—, es poden realitzar nombroses operacions si despleguem el menú conceptual (imatge de la dreta), fent un clic amb el botó dret del ratolí.

La llista d'operacions inclou les ja comentades abans, referent a inserir / seleccionar / eliminar parts de la taula.

També hi trobem les opcions per retallar, copiar, enganxar i suprimir el contingut de les cel·les, que com ja hem dit, pot ser text, imatges o altres taules anidades.

Ara bé, una de les opcions més importants és **Propietats de Cel·la de la taula...**, també present en el menú **Taula > Propietats de la**

taula... o simplement fent un clic sobre

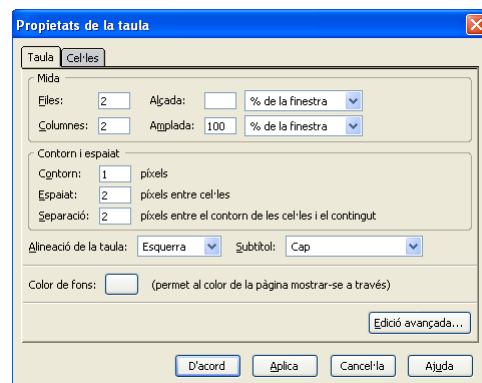
La finestra **Propietats de la Taula** ens mostra dues pestanyes.

- ◆ A la pestanya **Taula** hi apareixen les propietats que afecten a tota la taula.

A la secció *Mida* hi ha les opcions de modificar el nombre de files i columnes, i l'amplada de la taula, en valor absolut de píxels o en percentatge de la finestra del navegador.

A la secció *Espaiat*, hi ha les opcions de modificar el contorn o vores de la taula (recordeu que quan el contorn=0, les vores són invisibles), així com l'espaiat entre cel·les i la separació entre el contorn de les cel·les i el contingut.

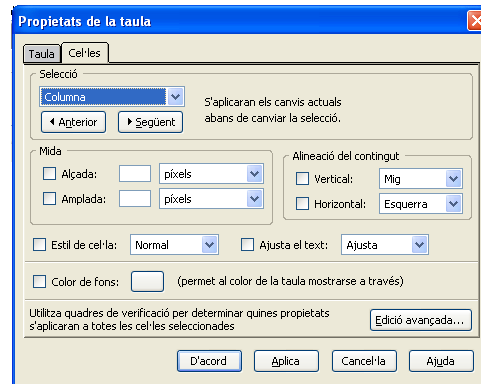
Finalment, es pot decidir l'alineació de la taula respecte a la finestra del navegador (a l'esquerra, centrat o a la dreta), i el color de fons.

- ◆ A la pestanya **Cel·les**, hi apareixen les propietats que es poden definir a parts d'una taula.

En concret, a la secció *Selecció*, es pot triar una cel·la, una columna o una fila en concret (la selecció es veu a la finestra de l'àrea d'edició), i per dita selecció es pot definir la *Mida*: alçada i amplada (en píxels o en percentatge), alineació del contingut (vertical i horitzontal), estil de cel·la, ajust del text i color de fons.

Una vegada introduïdes les opcions desitjades, amb el botó **Aplica** es veuran els canvis a la finestra de l'àrea d'edició, sense tancar la finestra, i amb els botons **Anterior** i **Següent** de la secció *Selecció* es pot "navegar" per les altres parts de la taula.

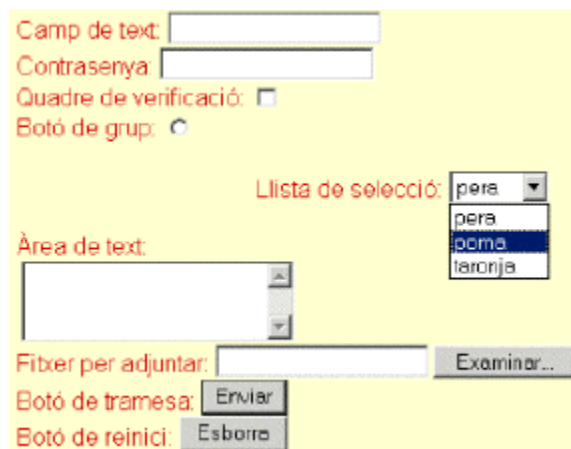

7. ELS FORMULARIS

Els formularis, dins una pàgina web, ens permeten recollir la informació que ens remeten els usuaris. Els formularis s'utilitzen molt per fer enquestes, encarregar productes en les pàgines de venda electrònica, o com interfícies de recerca. Els formularis ens permeten recopilar informació de la persona que veu la pàgina, processar-la i respondre les seves demandes.

Els formularis necessiten dos components: d'una banda el codi HTML que generarà l'**Nvu** i que s'encarrega de descriure el formulari i una aplicació al servidor on estigui allotjada la pàgina o una seqüència de comandaments a la mateixa pàgina que s'encarregaran de processar la informació i actuar en conseqüència. Així, doncs, tot aquest procés s'inicia amb la creació dins de la nostra pàgina del formulari d'entrada de dades, amb diferents camps que ens permetran recopilar la informació de l'usuari. Aquestes dades seran enviades al servidor on el programa adient (una base de dades, per exemple) processarà les dades. També podem rebre directament aquestes dades mitjançant el correu electrònic. Hi ha més utilitats dels formularis, però aquesta del correu electrònic és la bàsica i la que utilitzarem en aquest tutorial.

Dins d'un formulari pot haver-hi diferents tipus de camps, tal com es pot apreciar a la imatge inferior:

Els diferents tipus de camp del formulari són:

- ❖ **Camp de text:** Recull el text que vulguem que respongui l'usuari, com per exemple, nom, llinatges, etc. Es pot definir la mida del camp i el màxim de caràcters que acceptarà.
- ❖ **Contrasenya:** És també un camp de text, però els caràcters que s'introduran no seran visibles a la finestra ja que són substituïts per punts.
- ❖ **Quadre de verificació:** Permet seleccionar diverses opcions. Per exemple, en un llistat d'hobbies, l'usuari podria marcar-ne més d'un.
- ❖ **Botó de grup:** A diferència dels quadres de verificació, serveixen per elegir una opció d'entre vàries de manera excloent. Per exemple, triar un grup d'edats. Si triem que tenim entre 18 i 30 anys, no podem triar també entre 31 i 50.
- ❖ **Llista de selecció:** Les opcions es presenten dins una llista desplegable. Es pot configurar per triar una o vàries opcions.
- ❖ **Àrea de text:** És un camp a on es pot introduir quantitats grans de text (per exemple un missatge). Es pot configurar les columnes i files del camp, i aquest té la propietat d'*scroll* o desplaçament vertical.
- ❖ **Fitxer:** Gràcies al botó "Examinar...", l'usuari pot adjuntar al formulari un fitxer que estigui dins del seu ordinador.
- ❖ **Botó de tramesa:** Executa l'acció de trametre el formulari mitjançant l'opció predefinida dins del mateix.
- ❖ **Botó de reinici:** Esborra el contingut del formulari.
- ❖ **Camps amagats:** Són camps que l'usuari no veu però que trameten informació addicional a qui rebrà el correu. Per exemple, amb el valor "REMOTE_HOST", obtindrien l'adreça HTTP des de la qual s'ha enviat el correu.

En l'activitat següent, reproduïrem un formulari com aquest:

The image shows a web form titled "FORMULARI" on a green background. The form itself has a yellow background and contains the following elements:

- A text input field for "Nom i llinatges".
- Radio buttons for "Sexe: Home" and "Dona".
- A text input field for "adreça electrònica" with an email icon.
- A section titled "Estudis cursats pel sol·licitant:" with radio buttons for "1r cicle d'ESO", "2n cicle d'ESO", "Iniciació a la Formació Professional", and "Batxillerat".
- A section titled "Informació que cal lliça:" with checkboxes for "Calendari del curs", "Matrícula", and "Llibres de text".

Activitat 10 Elaborar un formulari

- Obriu un full nou amb l'**Nvu**. Deseu-lo amb el títol "*Formulari d'ajuda*" i amb el nom d'arxiu *formulari.html*, dins de la carpeta **pàgines** del vostre lloc web.
- Poseu un color de fons verd (#006600) a la pàgina, i escriviu FORMULARI a la part superior. El text hauria d'estar centrat, amb encapçalament 1 i de color blanc perquè ressalti.

- Per sota del títol, inseriu una taula d'una fila i una columna, centrada, d'amplada un 90% de la finestra, amb alineació esquerra del text i amb un color de fons groc (#FFFF99). Això és una manera fàcil de diferenciar el formulari de la resta de continguts de la web.

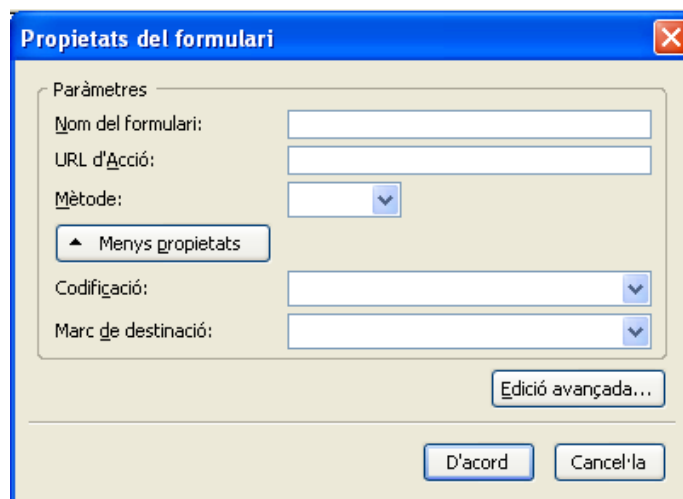
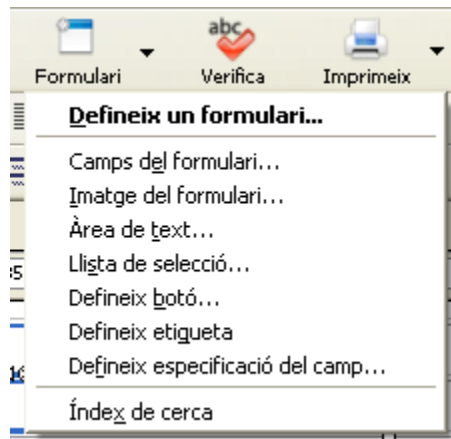
- Col·loqueu el cursor dins la cel·la i feu un clic sobre el petit triangle a la dreta de la

icona Formulari: Formulari
Es desplegarà el següent menú:

També es pot arribar-hi amb el menú **Insereix > Formulari >**

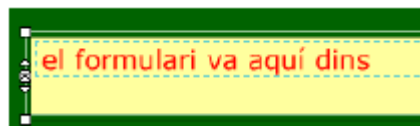
- El primer que s'ha de fer ara és definir els paràmetres del formulari, amb l'opció **Defineix un formulari...**

- S'obrirà la finestra **Propietats del formulari**. En el primer camp haureu d'introduir el nom del formulari que pot servir per identificar-ho en altres processos; en aquest exemple ho hem anomenat *formulari1*.
En el camp **URL d'Acció** introduïreu la vostra adreça de correu precedida pel comandament **mailto:** ("mailto:" és l'ordre HTML per definir una adreça de correu electrònic).
En el **Mètode** heu de seleccionar l'opció **POST**. Hi ha dos mètodes pel tractament dels formularis: el POST i el GET. El GET manipula els camps en forma de paràmetres que llavors s'adrecen a una base de dades. Amb el POST, el contingut del formulari s'envia per correu electrònic a l'adreça abans definida.
A **Codificació** triareu l'opció **text/plain**, perquè el contingut del formulari s'envii com a text pla, evitant així problemes de configuració.
El **Marc de destinació** es pot deixar en blanc, ja que amb el mètode POST aquesta opció és irrellevant.

➤ Si es fa un clic sobre la icona , s'obri aquesta finestra directament.

- Una vegada pitjat el botó **d'Acord**, apareixerà dins de la cel·la un requadre de línies verdes intermitents. Tots els continguts del formulari s'han de definir dins del requadre verd.

- Per comoditat de feina, el millor és introduir tot el text que ha d'acompanyar als camps de formulari, i llavors s'aniran creant aquests camps. Per això, podeu copiar i enganxar sense formatar el text de l'arxiu *formulari.txt* que trobareu a la carpeta **cursNvu/texts**.
- El format per a tot el text pot ser tipus de lletra Arial i mida més petita.

Anem a començar a definir els camps dels formularis.

- Poseu el cursor a la dreta del text "Nom i llinatges". Desplegueu el menú del formulari (recordeu el petit triangle a la dreta de la icona) i trieu l'opció **Camps del formulari...**

- El tipus de camp és **Text**. En el Paràmetres del camp, escriviu *nom* per al nom del camp. Això vol dir que si algú escriu *pep elias bordoy* dins del camp del formulari, el que rebrem nosaltres serà *nom=pep elias bordoy*. El valor inicial pot quedar en blanc. A l'opció Tamany del camp escrivim 50, una llargària apropiada per poder escriure un nom i llinatges.

- Poseu el cursor davant del text "Home" i repetiu el procés per obrir la finestra **Propietats de camp de formulari**.

- El tipus de camp és **Botó de grup**, ja que les opcions a triar són excloents. En el nom del grup poseu *sexe*, i en el valor de camp *home*. Quan es marqui aquesta opció, el que rebrem nosaltres serà *sexe=home*.

- És fonamental que el nom del grup sigui idèntic per a tots els botons de grup.

- Ara, per posar el botó davant del text "Dona", o bé repetiu el procés, o bé, marqueu el botó que heu fet abans, ho copieu (Edita > Copia) i ho enganxeu (Edita > Enganxa) davant del text "Dona". Llavors, amb el botó seleccionat, obriu la finestra **Propietats de camp de formulari** (també ara es pot obrir amb el menú conceptual), i només us quedarà canviar el valor del camp, posant *dona* en lloc d'*home*.

- Aquestes operacions —posar el cursor allà on volem un camp de formulari, obrir la finestra **Propietats de camp de formulari**, així com copiar un botó, enganxar-ho i modificar-li el valor— les utilitzarem per a la resta del formulari, i per tant no les tornarem a explicar.

- Per a l'adreça electrònica, el tipus de camp torna a ser **Text**. El nom del camp serà, per exemple; *email*. Com a novetat, en el valor inicial podeu posar *_@_*. Aquest símbol apareixerà ja d'inici dins del camp, indicant-li a l'usuari que escrigui el seu nom d'usuari i servidor de correu, avant i darrera de l'arrova.

- Per als estudis cursats, el camp també és un **Botó de grup**. El nom del grup serà *estudis* (i idèntic per a les 4 opcions). El valor del camp per a la primera opció pot ser *1eso*. De manera semblant, la resta de valors poden ser: *2eso, FP, bat*. Així, si un usuari marca "Batxillerat", el que rebrem nosaltres serà *estudis=bat*.

- Per a la "Informació que sol·licita", el tipus de camp és **Quadre de verificació**, ja que l'usuari pot triar més d'una opció. El nom del camp serà *informació* (i idèntic per a les 3 opcions). Com a valors de camp utilitzareu *calendari, matricula* i *llibres*, respectivament.

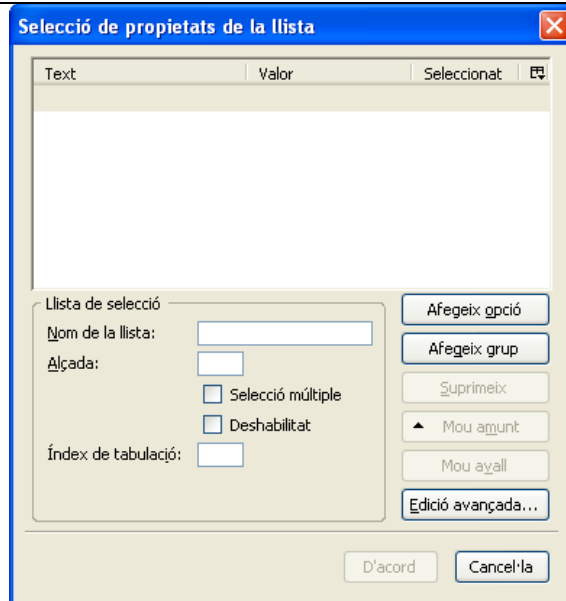
- Com el que hem de rebre per correu és un missatge de text pla, és molt recomanable que com a **Nom del camp** i **Valor del camp** utilitzem paraules sense accents i altres símbols. Així evitarem rebre missatges de formulari amb una codificació estranya.

- Per als "serveis complementaris", el tipus de camp torna a ser **Quadre de verificació**, ja que l'usuari pot triar més d'una opció. El nom del camp ara serà *serveis* (i idèntic per a les 3 opcions). Com a valors de camp utilitzareu *menjador, transport* i *poliesportiu*, respectivament.

- Per a la pregunta "Té germans al centre" fareu una llista de selecció. Per això anireu al

menú desplegable de la icona **Formulari** i triareu l'opció **Llista de selecció...** S'obrirà la finestra **Selecció de propietats de la llista**.

- Com a **Nom de la llista**, escriuiu *germans*. Si voleu que dins del camp de la llista es vegin totes les opcions, en lloc de desplegar-les, poseu en **Alçada** un número idèntic al número d'opcions de la llista. Si voleu poder fer selecció múltipla, marqueu la casella. En el nostre cas ho deixem en blanc.
- Pitgeu el botó **Afegeix opció**. Ara a la part inferior apareixen els camps **Text** i **Valor**. Escriviu en el camp **Text** la primera opció: *no*. Veureu com també queda copiat en el camp **Valor**.

Opció

Text:

Valor:

Text	Valor
germans	
no	no
si,	1
si,	2
si,	més de 2

- Cada vegada pitgeu **Afegeix opció** i escriviu les opcions: "*si, 1*" "*si, 2*" "*si, més de 2*". Us quedarà una llista tal com la imatge de la dreta:
- Per a la pregunta "Té interès en fer un programa internacional? Si No", torneu a posar un **Botó de grup**. El nom del grup serà *programainternacional*, i els valors del camp seran, naturalment, *si* i *no*. Aquí la novetat és que el botó de grup "Si" ja està inicialment seleccionat i es mostrarà d'aquesta manera en el formulari:

Si No

Propietats de camp de formulari

Tipus de camp: Botó de grup

Paràmetres del camp

Nom del grup: programainternacional

Valor del camp: si

Inicialment seleccionat

- Si estam disposats a fer un programa internacional, harem de triar-ho d'una llista desplegable. Creeu una llista de selecció, amb el nom de llista *programes*, i amb les opcions: *Comenius 2.2.C*, *Comenius 2.2.B*, *Grundtvig 3*, *Grundtvig 4*, *Leonardo da Vinci* i *Arió*. La primera opció pot està inicialment seleccionada.

Text	Valor	Seleccionat
programes		
Comenius 2.2.C	Comenius 2.2.C	☒
Comenius 2.2.B	Comenius 2.2.B	☐
Grundtvig 3	Grundtvig 3	☐
Grundtvig 4	Grundtvig 4	☐
Leonardo da Vinci	Leonardo da Vinci	☐
Arió	Arió	☐

- Per a incloure una àrea de text anireu al menú desplegable de la icona **Formulari** i triareu l'opció **Àrea de text...** A la finestra **Propietats d'Àrea de text** escriureu *info* com a Nom del camp. El camp tindrà 4 files i 40 columnes, una mida raonable per a deixar un missatge. Si aquest passa de les 4 línies, el camp col·locarà un *scroll* vertical.

- Ara situeu el cursor al final del formulari (però sense sortir del requadre verd!). Obriu la finestra **Propietats de camp de formulari**, i trieu l'opció **Botó de tramesa**. En els dos paràmetres del camp, escriviu *Envia*. Aquest serà el botó que lliurarà el contingut del formulari per correu electrònic.

- Finalment, feu el mateix per al **Botó de reinici**, amb el valor *Esborra* per ambdós camps. Aquest botó ens servirà per esborrar tot el que hem introduït dins dels camps del formulari.

➤ Sempre convé que en un formulari hi hagi aquests dos botons:

- Deseu el formulari. Utilitzeu la icona **Navega** per veure-ho amb el navegador. Comproveu que si empleneu aquest formulari i pitgeu el botó **Envia** (heu de tenir connexió a Internet), s'envia un missatge de correu amb el contingut introduït a les caselles del formulari a la direcció indicada a **URL d'Acció:** , que per fer les proves convé que sigui la vostra.

Per a un formulari com el nostre, basat en el mètode POST, d'enviament d'un missatge de correu electrònic, el que succeeix quan s'han emplenat els camps, tal com:

Nom i llinatges

Sexe: Home Dona

adreça electrònica

Estudis cursats pel sol·licitant:

1r cicle d'ESO 2n cicle d'ESO Iniciació a la Formació Professional Batxillerat

Informació que sol·licita:

Calendari del curs Matrícula Llibres de text

Està interessat en el següents serveis complementaris:

Menjador escolar Transport escolar Poliesportiu escolar

Te germans al centre?

Te interès en fer un programa internacional? Si No

En cas que la resposta anterior fos positiva, en quin programa desitjaria apuntar-s'hi?

Altra informació:

i es pitja el botó **Envia**, en aquest moment el navegador fa una crida al programa gestor de correu del nostre ordinador, i es genera un missatge de correu electrònic, ja amb l'adreça electrònica definida dins del formulari, i amb el contingut dels camps, escrits en text pla, tal com es veu a la imatge següent:

